

Arbejdernes Landsbank A/S
Vesterbrogade 5
1502 København V

Dato: 27. april 2022

Sag: CDP-21/11840-64

Sagsbehandler: /FHW

Afgørelse vedrørende betalingslovens § 63, stk. 1, om Clearhaus A/S' adgang til Arbejdernes Landsbanks A/S' betalingskontotjenester

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Konkurrencerådet har truffet afgørelse om Arbejdernes Landsbank A/S' opsigelse af Clearhaus A/S' adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Afgørelsen omfatter en vurdering af, hvorvidt Arbejdernes Landsbank A/S' opsigelse til Clearhaus A/S af adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester er i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

Tlf. 4171 5000
CVR-nr. 10 29 48 19
EAN-nr. 5798000018006
kfst@kfst.dk
www.kfst.dk

Konkurrencerådet har udelukkende taget stilling til de vilkår, som var gældende den 3. november 2021, og som ligger til grund for Arbejdernes Landsbank A/S' opsigelse af Clearhaus A/S.

KONKURRENCE RÅDET

Parterne har muligvis indgået en rammeaftale, hvori der fremgår vilkår for Clearhaus A/S' adgang til Arbejdernes Landsbank A/S' betalingskontotjenester. Parterne har imidlertid på forskellig vis gjort gældende, at aftalen enten helt eller delvist ikke er gældende i forholdet mellem de to virksomheder. Konkurrencerådet har ikke taget stilling til denne rammeaftale. Det skyldes, at pengeinstituttets opsigelse af Clearhaus A/S' kundeforhold og dermed adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester under alle omstændigheder strider mod betalingslovens § 63, stk. 1.

1. Afgørelse

Arbejdernes Landsbank A/S har overtrådt betalingslovens § 63, stk. 1,¹ ved den 3. november 2021 at opsigte Clearhaus A/S' kundeforhold med pengeinstituttet og således afslå Clearhaus A/S' adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Konkurrencerådet har endvidere truffet en separat afgørelse om, hvorvidt Arbejdernes Landsbank A/S' vilkår den 3. november 2021 var fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1, se Rådets afgørelse af 27. april 2022, jr.nr. 21/11840-63.

¹ Jf. lovbekendtgørelsen nr. 2710 af 7. december 2021, *Bekendtgørelse af lov om betalinger*.

2. Påbud

Konkurrencerådet påbyder i henhold til betalingslovens § 145, stk. 2, Arbejdernes Landsbank at ophæve pengeinstituttets opsigelse af 3. november 2021 af Clearhaus A/S' kundeforhold. Arbejdernes Landsbank påbydes endvidere at sikre betalingsinstituttet Clearhaus A/S adgang til Arbejdernes Landsbank A/S' betalingskontotjenester på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår, og at sikre at Clearhaus kan udbyde betalingstjenester uhindret og effektivt, jf. betalingslovens § 63, stk. 1.

3. Baggrund

Arbejdernes Landsbank A/S (herefter 'Arbejdernes Landsbank') opsagde den 3. november 2021 Clearhaus A/S' (herefter 'Clearhaus') kundeforhold og således adgangen til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Samme dag modtog Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en underretning fra Arbejdernes Landsbank om opsigelsen.

I Arbejdernes Landsbanks underretning af 3. november 2021 fremgår det om årsagen til opsigelsen, at:

"I forbindelse med salget af Clearhaus A/S til et udenlandsk selskab og dettes koncern, har vi i Arbejdernes Landsbank gennemgået kundeforholdet og selskabets nye ejerstruktur.

*Som det fremgår af det vedlagte brev af d.d. til Clearhaus A/S, er det bankens opfattelse, at vi ikke kan tilbyde et fortsat kundeforhold som følge af selskabets nye ejerstruktur, der falder uden for bankens risikotolerance."*²

Det følger heraf, at Arbejdernes Landsbank har vurderet, at Clearhaus som følge af salget til et udenlandsk selskab og dermed ændret ejerstruktur falder uden for pengeinstituttets risikotolerance.

Unzer Group GmbH er et tysk selskab, der ejer flere betalingsinstitutter i Europa. Unzer Group ejes i sidste ende af KKR & Co, en amerikansk kapitalfond, der er børsnoteret på NYSE³.

I Arbejdernes Landsbanks brev med opsigelse til Clearhaus af 3. november 2021, fremgår:

"[Det følger] af Arbejdernes Landsbanks (herefter "banken") interne procedure, at kundeforhold, hvor en virksomhed skifter legale og/eller reelle ejere, betragtes som et nyt kundeforhold, som derfor

² Bilag 2

³ New York Stock Exchange

skal gennem en fornyet godkendelsesproces internt i banken.”⁴ [Styrelsens parentes]

Det følger heraf, at Arbejdernes Landsbank som følge af deres interne procedure foretager en fornyet godkendelsesproces af kundeforholdet, da der er sket et skifte i de legale og/eller reelle ejere.

Det fremgår endvidere af opsigelsen af 3. november 2021, at:

”Vi har nu haft lejlighed til at revurdere kundeforholdet med Clearhaus og må desværre konkludere, at et fortsat kundeforhold med Clearhaus falder uden for bankens risikotolerance for respondentforbindelser, idet Clearhaus efter salget til Unzer Group GmbH har fået en helt anden ejerstruktur, end hvad der hidtil var tilfældet.

Efter salget til Unzer Group GmbH har Clearhaus fået en væsentlig anderledes og kompleks ejerstruktur, idet Unzer Group GmbH udgør et af mange selskaber i KKR & Co Inc.-koncernen.

Den samlede koncernstruktur involvere blandt andet en række selskaber, hvoraf flere er beliggende i lande som Cayman Islands og Delaware, der må anses for skattelylande uden transparens i forhold til ejere og midlernes oprindelse. Banken anerkender, at KKR & Co. Inc., der har hjemsted i Delaware, er børsnoteret på New York Stock Exchange, NYSE, men finder ikke, at dette i sig selv udgør en risikobegrænsende faktor, da de øvrige selskaber i koncernen ikke er børsnoterede.”⁵

Det følger heraf, at Arbejdernes Landsbank i deres revurdering af kundeforholdet med Clearhaus har vurderet, at Clearhaus' nye ejerstruktur medfører, at betalingsinstituttet falder uden for pengeinstituttets risikotolerance. Det skyldes især, at den nye ejerstruktur efter Arbejdernes Landsbanks vurdering er kompleks og uden transparens i forhold til ejere og midlernes oprindelse.

Derudover henviser Arbejdernes Landsbank til pengeinstituttets risikotolerance⁶ og anfører i opsigelsen til Clearhaus, at:

”Banken har fastsat en risikotolerance i forhold til respondentforbindelser (pengeinstitutter og betalingsinstitutter), der tilbydes udenlandske betalinger. Risikotolerancen indeholder krav om, at der ikke må være nogen respondenter uden for Danmark (Rigsfællesskabet).

⁴ Bilag 3

⁵ Bilag 3

⁶ Bilag 1

██
██
██
██████████ *Clearhaus har med sin hidtidige ejerstruktur levet op til kravet om at blive anset for at være en indenlandsk finansiel virksomhed, idet Clearhaus' legale og reelle ejere var danske.*

Konkret er de danske pengeinstitutter, som banken har som respondentforbindelser blandt andet kendetegnet ved, at de har en transparent ejerstruktur, hvor de reelle og legale ejere som udgangspunkt har hjemsted eller er bosiddende i Danmark, hvorfor kategorien "indenlandske respondenter" indebærer, at der skal være tale om tilsvarende selskabsretlige strukturer for, at en finansiel virksomhed falder ind under begrebet.”⁷

Det følger heraf, at Arbejdernes Landsbank ikke tilbyder udenlandske betalinger til respondenter⁸ uden for Danmark. Arbejdernes Landsbank angiver, at det især skyldes, at pengeinstituttets øvrige respondent-kundeforhold er kendetegnet ved, i) at de har en transparent ejerstruktur, ii) at de reelle og legale ejere som udgangspunkt har hjemsted eller er bosiddende i Danmark, og iii) at de har selskabsretlige strukturer som et dansk pengeinstitut.

Arbejdernes Landsbank har endelig i opsigelsen til Clearhaus angivet, at:

”Clearhaus skal have afviklet det samlede engagement med pengeinstituttet senest 6 måneder fra dags dato, idet samtlige konti vil være ophævet efter denne 6 måneders periode.”⁹

Det fremgår heraf, at Clearhaus er opsagt med 6 måneders varsel til 3. maj 2022.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 11. januar 2022 en klage fra Clearhaus over opsigelsen af betalingsinstituttets samlede engagement hos Arbejdernes Landsbank.

⁷ Bilag 3

⁸ Respondent: Arbejdernes Landsbank tilbyder respondentforbindelser til penge-, e-penge- og betalingsinstitutter. Et sådant kundeforhold giver disse institutter mulighed for at gennemføre betalinger via Arbejdernes Landsbank eller bl.a. deltage indirekte i den danske clearing af detailbetalinger (Sumclearingen, Intradagclearingen og Straks-clearingen). Institutterne har altså et kundeforhold med Arbejdernes Landsbank, der er korrespondentbank for respondenterne.

⁹ Bilag 3

Clearhaus har i klagen til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bl.a. angivet, at:

”Det er på denne vis vores opfattelse, [...], at bankens [Arbejdernes Landsbanks] opsigelse af kundeforholdet begrundet i Clearhaus’ nye ejerforhold indebærer fastsættelsen fra bankens side af et nyt vilkår om sådanne ejerforhold, som hverken er objektivt, ikke-diskriminerende eller proportionalt efter betalingslovens § 63.”¹⁰ [Styrelsens parenteser]

Styrelsen fremsendte på den baggrund Clearhaus’ klage til Arbejdernes Landsbank for bemærkninger. Styrelsen modtog den 8. februar 2022 Arbejdernes Landsbanks bemærkninger til klagen.

Det fremgår bl.a. heraf, at:

”Banken skal i det hele henholde sig til sin opsigelse og fastholder i den forbindelse, at opsigelsen er sket i overensstemmelse med betalingslovens § 63, idet opsigelsen er objektiv, ikke-diskriminerende og proportionel.

Banken har et fast og objektiv praksis om ikke at servicere respondentforbindelser, der falder uden for bankens risikotolerance.”¹¹

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har på baggrund af ovenstående truffet to afgørelser.

Nærværende afgørelse angår, om Arbejdernes Landsbanks opsigelse af Clearhaus’ kundeforhold den 3. november 2021 konkret blev administreret i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1. Derudover har Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i en separat afgørelse vurderet, hvorvidt Arbejdernes Landsbanks vilkår, der var gældende den 3. november 2021, generelt var fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.¹² Det skyldes, at de to afgørelser har forskellige parter.

3.1. Tidligere sager om Arbejdernes Landsbank og Clearhaus på betalingsområdet

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har tidligere truffet afgørelse i sager vedrørende kundeforholdet mellem Arbejdernes Landsbank og Clearhaus.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen traf den 28. juni 2019 afgørelse om, at visse af Arbejdernes Landsbanks vilkår ikke var i overensstemmelse

¹⁰ Bilag 4

¹¹ Bilag 5

¹² Konkurrencerådets afgørelse af 27. april 2022, jr.nr. 21/11840-63.

med betalingslovens § 63, stk. 1, og påbød pengeinstituttet at sikre, at betalingsinstitutter – herunder Clearhaus – der har fået adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester, uhindret og effektivt kan benytte den betalingstjeneste, som betalingsinstituttet havde fået adgang til.¹³

Arbejdernes Landsbank meddelte efterfølgende den 5. juli 2019, at pengeinstituttet ophævede Clearhaus' samlede engagement, da pengeinstituttet ikke havde modtaget dokumentation for, at Clearhaus per 30. juni 2019 opfyldte de af pengeinstituttet opstillede betingelser og vilkår af 4. april 2019.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtog den 11. juli 2019 en klage fra Clearhaus over Arbejdernes Landsbanks ophævelse af Clearhaus' samlede engagement den 5. juli 2019.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen traf den 7. november 2019 afgørelse om, at Arbejdernes Landsbank havde overtrådt betalingslovens § 63, stk. 1, ved den 5. juli 2019 at ophæve Clearhaus' samlede engagement med pengeinstituttet og påbød Arbejdernes Landsbank at sikre, at Clearhaus uhindret og effektivt kunne benytte den eller de betalingskonti, som betalingsinstituttet havde fået adgang til, jf. betalingslovens § 63, stk. 1.¹⁴

Konkret havde Arbejdernes Landsbank diskrimineret Clearhaus ved ikke at følge den proces, der var fastlagt i pengeinstituttets interne forretningsgang for afbrydelse eller afvikling af en eksisterende forretningsforbindelse med erhvervskunde. Desuden havde Arbejdernes Landsbank administreret ophævelsen af Clearhaus' engagement med pengeinstituttet ikke-proportionalt, idet pengeinstituttet ved ophævelsen ikke havde angivet, hvilke konkrete forhold der gav anledning til pengeinstituttets ophævelse, samt ikke havde fastsat rimelige frister for Clearhaus til at berigtige de forhold, der gav anledning til pengeinstituttets ophævelse.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens påbud af 28. juni 2019 rettede sig imidlertid ikke mod de specifikke vilkår, der er genstand for vurdering i nærværende afgørelse.

¹³ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen "Afgørelse vedrørende betalingslovens § 63, stk. 1 om adgang til betalingskonti, der føres i kreditinstitutter" j.nr. 19/06783.

¹⁴ Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen "Afgørelse vedrørende betalingslovens § 63, stk. 1 om adgang til betalingskonti, der føres i kreditinstitutter" j.nr. 19/09337. Konkurrenceankenævnet stadfæstede denne afgørelse ved kendelse af 26. oktober 2020 i sag KL-9-2019.

3.2. Rammeaftale mellem Arbejdernes Landsbank og Clearhaus

Arbejdernes Landsbank og Clearhaus har efter det oplyste indgået en rammeaftale, der nærmere fastsætter de vilkår, hvorpå Clearhaus kan få adgang til betalingskontotjenester i Arbejdernes Landsbank.¹⁵

Clearhaus har dog til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen den 10. november 2021 oplyst, at virksomheden ikke anser sig for bundet af dele af rammeaftalen, idet de pågældende dele af aftalen ifølge virksomheden strider mod betalingslovens § 63.¹⁶

Clearhaus angiver i betalingsinstituttets hørings svar af 24. marts 2022, at:

”Dermed må det også i afgørelsen lægges til grund, at bilagene til rammeaftalen (der således ikke har været genstand for parternes efterfølgende dialog om den rette fortolkning eller forståelse), herunder det i sagen væsentlige bilag 4 om ’Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet for indenlandske respondenter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter i Arbejdernes Landsbank’ fra juli 2020 (fremlagt som bilag 10 til vores klageskrift) har været en del – og fortsat er en del – af parternes indgåede og gældende aftalegrundlag.”

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at Arbejdernes Landsbank derimod har gjort gældende, at hele aftalen ikke er gyldig, senest i brev af 8. februar 2022.¹⁷

Styrelsen bemærker yderligere, at pengeinstituttet over for styrelsen endvidere har anført, at opsigelsen af Clearhaus ikke er foretaget med henvisning til rammeaftalen, men til pengeinstituttets risikotolerance.¹⁸

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering tager derfor udgangspunkt i de vilkår, der fremgår af Arbejdernes Landsbanks generelle risikotolerance (”Risikotolerance”)¹⁹, idet Clearhaus er opsagt med afsæt i disse vilkår.

Styrelsen har i denne afgørelse derfor ikke behandlet vilkår indeholdt i rammeaftalen.²⁰

¹⁵ Bilag 6

¹⁶ Bilag 7

¹⁷ Bilag 5

¹⁸ Bilag 8

¹⁹ Bilag 1

²⁰ Styrelsen har endvidere ikke taget stilling til, om rammeaftalen er gældende mellem parterne, herunder om vilkårene er fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63.

4. Høring

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sendte udkast til afgørelse i høring hos Arbejdernes Landsbank og Clearhaus den 3. marts 2022. Styrelsen modtog den 24. marts 2022 høringssvar fra Clearhaus og fra Arbejdernes Landsbank den 25. marts 2022.

Arbejderens Landsbank og Clearhaus har i løbet af sagens behandling ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og i forbindelse med høringen afgivet en række bemærkninger. I det følgende gengives visse af Arbejdernes Landsbanks og Clearhaus' bemærkninger og herefter styrelsens kommentarer hertil.

4.1 [REDACTED] indenlandske respondenter, der tilbydes udenlandske betalinger

Clearhaus sendte den 9. februar 2022 et supplerende klageskrift, hvori virksomheden bl.a. angiver, at:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [...]

Og banken kan naturligvis slet ikke opstille et vilkår over for betalingsinstituttet, som er overført fra bankens egne interne regler, som betalingsinstituttet på ingen måde har mulighed for selv at være rådig over og have kontrol over med hensyn til opfyldelse eller ej af vilkåret – [REDACTED]

[REDACTED] – idet det alt andet lige vil udhule hele den lovmæssige kontraheringspligt for banken i § 63”²¹

Clearhaus anfører således, at Arbejdernes Landsbank ikke burde kunne opstille vilkår, som vil udhule hele den lovmæssige kontraheringspligt for banken i § 63.

Arbejdernes Landsbank gav den 28. februar 2022 bemærkninger til Clearhaus' supplerende klageskrift. Pengeinstituttet anfører blandt andet, at:

”Vi er uenige i den udlægning af faktum, som fremgår af Clearhaus' supplerende klageskrift, idet Clearhaus postulerer, at der fremgår andre vilkår af bankens interne risikotolerance, end hvad der fremgår af bankens opsigelse af Clearhaus. En sådan udlægning af forholdene er ikke korrekt.

²¹ Bilag 4A

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] [...]

[REDACTED]
har dermed intet med den konkrete opsigelse af Clearhaus at gøre og er derfor sagen uvedkommende. Opsigelsen beror, som tidligere redegjort for, på det forhold, at Clearhaus' ejerstruktur er fundamentalt ændret til en kompleks udenlandsk ejerstruktur. [REDACTED]

[REDACTED] *Havde vi ved den fornyede kundekendskabsproces konstateret, at ejerstrukturen var ændret til en anden dansk ejerstruktur, var Clearhaus ikke blevet opsagt*²²

Det følger heraf, at Arbejdernes Landsbank afviser, at der skulle fremgå andre vilkår af pengeinstituttets ”Risikotolerance” end dem, der lå til grund for opsigelsen af Clearhaus’ kundeforhold.

Arbejdernes Landsbank anfører videre, at opsigelsen af Clearhaus’ kundeforhold beror på det forhold, at Clearhaus’ var blevet købt af en udenlandsk ejer. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bemærkninger

Styrelsen behandler i afgørelsen ikke spørgsmålet om, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] er fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

Arbejdernes Landsbanks og Clearhaus’ bemærkninger i forhold hertil er derfor ikke direkte relevante for denne afgørelsen. Samtidig noteres det, at opsigelse af et betalingsinstitut med henvisning til [REDACTED] afhængig af de konkrete omstændigheder kan være i strid med betalingslovens paragraf 63, stk. 1. Der er dog som nævnt ikke eksplicit taget stilling hertil i denne sag.

4.2 Clearhaus’ partsstatus

Clearhaus angiver i betalingsinstituttets høringssvar, at Clearhaus principielt også bør anses som part i afgørelsen vedrørende Arbejdernes Landsbanks generelle vilkår. Clearhaus angiver til støtte herfor sammenfattende, at betalingsinstituttet har en væsentlig, direkte og individuelle retlig interesse i begge sager:

²² Bilag 5A

”Som ovenfor nævnt er det vores principielle opfattelse, at Clearhaus også har den fornødne retlige interesse i og dermed også er part i den del af sagskomplekset, der angår bankens fastsættelse af vilkår for Clearhaus’ adgang til bankens betalingskontotjenester. Betalingsinstituttet (her Clearhaus) bør således ikke reelt afskæres fra at blive partshørt over (og usikkert forlade sig på officialmaksimen for i det mindste at udtale sig om) de i praksis mest betydningsfulde dele af betalingslovens § 63, nemlig selve bankens fastlæggelse (og ikke blot efterfølgende administration/håndhævelse) af de relevante vilkår over for betalingsinstituttet for adgang eller for afslag til adgang. [...]

Clearhaus har den fornødne retlige interesse og dermed har partsstatus i alle klagens forhold relateret til betalingslovens § 63, dvs. både i forhold til de af banken fastsatte nye vilkår om henholdsvis indenlandske respondenter/betalingsinstitutters udenlandske ejerforhold og et maksimalt antal indenlandske respondenter/betalingsinstitutter og i forhold til bankens opsigelse af Clearhaus’ fortsatte adgang til bankens betalingskontotjenester baseret på disse nye vilkår.

Det fremgår heraf, at Clearhaus gør gældende, at betalingsinstituttet har den fornødne væsentlige, direkte og individuelle retlige interesse i begge sager. Clearhaus angiver derfor, at Clearhaus tillige bør have partsstatus i afgørelsen vedrørende Arbejdernes Landsbanks vilkår.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens bemærkninger

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har valgt at behandle henholdsvis spørgsmålet om, hvorvidt Arbejdernes Landsbanks generelle vilkår er fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, og spørgsmålet om, hvorvidt Arbejdernes Landsbanks konkrete opsigelse af Clearhaus er sket i overensstemmelse med betalingslovens § 63, i to separate afgørelser.

Styrelsen vurderer, at Clearhaus skal anses for part i den afgørelse, der angår, om Arbejdernes Landsbanks *konkrete* opsigelse af Clearhaus er sket i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

Styrelsen vurderer derimod, at Clearhaus ikke skal anses for part i den afgørelse, der angår Arbejdernes Landsbanks vilkår generelt. Clearhaus har således ikke en tilstrækkelig væsentlig, direkte og individuel interesse i spørgsmålet om, hvorvidt Arbejdernes Landsbanks vilkår generelt er fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1. Clearhaus er som klager ikke adressat for afgørelsen, og Clearhaus har ikke i øvrigt den fornødne væsentlige, direkte og individuelle retlige interesse i sagens afgørelse.

Denne vurdering ses at være i overensstemmelse med Konkurrenceankenævnets kendelse i sagen om Ringkjøbing Landbobank af 18. oktober 2019, hvoraf det fremgår, at:

”Betalingsloven indeholder ikke sådanne sikre holdepunkter, og det er derfor det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb, der finder anvendelse i denne sag. Spørgsmålet er herefter, om Clearhaus har en væsentlig, direkte og individuel retlig interesse i sagen. Konkurrenceankenævnet finder af de af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anførte grunde, at Clearhaus opfylder betingelserne for at have partsstatus i den del af sagen, der vedrører Ringkjøbing Landbobanks konkrete afslag til Clearhaus.” [Styrelsens understregning]

Det fremgår heraf, at Clearhaus havde partsstatus i den del af sagen, der vedrørte det konkrete afslag til betalingsinstituttet.

Styrelsen vurderer derfor sammenfattende, at Clearhaus har partsstatus i den del af sagen, der vedrører den konkrete opsigelse af Clearhaus.

5. Betalingslovens § 63

Betalingslovens § 63 regulerer betalingsinstitutters adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Betalingslovens § 63 gennemfører artikel 36 i 2. betalingstjenestedirektiv.²³

Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Pengeinstitutter skal give betalingsinstitutter adgang til deres betalingskontotjenester på objektive, ikkediskriminerende og proportionale vilkår. Adgangen skal have et sådant omfang, at betalingsinstituttet kan udbyde betalingstjenester uhindret og effektivt.”

Formålet med bestemmelsen er at sikre betalingsinstitutter adgang til pengeinstitutternes betalingskontotjenester. Det fremgår således af præambelbetragtning nr. 39 til 2. betalingstjenestedirektiv, at betalingsinstitutter skal have adgang til en konto, som kan anvendes til betalingstransaktioner, da det er en forudsætning for, at disse aktører kan tilbyde deres tjenester.²⁴ Bestemmelsen vedrører således særligt betalingsinstitutter og ikke andre erhvervskunder.

²³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om op-hævelse af direktiv 2007/64/EF

²⁴ Jf. lovbemærkningerne til betalingslovens § 63 FT 2016-17, tillæg A, L 157 side 187.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at det følger af bestemmelsen, at forpligtelsen til at give betalingsinstitutter adgang til betalingskontotjenester på de ovennævnte vilkår, påhviler *pengeinstitutter*.²⁵ Det følger endvidere af bestemmelsen, at adgangen skal gives til *betalingsinstitutter*.²⁶

5.1. Vilkår for adgangen

Det er udgangspunktet efter § 63 i betalingsloven, at et betalingsinstitut skal have adgang til betalingskontotjenester i et pengeinstitut. Denne adgang skal gives på objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår.

Såfremt et pengeinstitut nægter et betalingsinstitut adgang til sine betalingskontotjenester, skal årsagen til afslaget efter styrelsens vurdering være begrundet i, at betalingsinstituttet ikke kan opfylde de objektive, ikke-diskriminerende og proportionale vilkår, som pengeinstituttet har opstillet for betalingsinstituttets adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Det følger modsætningsvist af betalingsloven, at pengeinstitutter ikke må opstille subjektive, diskriminerende eller ikke-proportionale vilkår for adgangen pengeinstituttets betalingskonti.

De ovenstående betingelser er efter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering kumulative. Det betyder, at alle pengeinstituttets vilkår for adgang både skal være ”objektive”, ”ikke-diskriminerende” og ”proportionale”.

Objektive vilkår

At et pengeinstituts vilkår for adgang skal være objektive betyder, at et vilkår skal være konkret konstaterbare og fastsat uafhængigt af subjektive forhold.

Ikke-diskriminerende vilkår

At et pengeinstituts vilkår for adgang skal være ikke-diskriminerende betyder, at ensartede situationer ikke må behandles forskelligt.

Det medfører, at et som udgangspunkt objektive vilkår heller ikke i realiteten må medføre en skjult diskrimination mellem virksomheder. Dette betyder, at tillige effekten af et vilkår skal inddrages i vurderingen af, om et

²⁵ Jf. lovbemærkningerne til betalingslovens § 63, jf. Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (PSD2) artikel 36, jf. præambelbetragtning 39 til PSD2

²⁶ Et betalingsinstitut defineres i lovens § 7, nr. 2, som en juridisk person, der er meddelt tilladelse til at udbyde betalingstjenester, og institutter, der er meddelt tilladelse i et andet EU- eller EØS-land.

ellers som udgangspunkt objektivt fastsat vilkår i realiteten er diskriminerende. Hertil kommer, at objektive vilkår skal administreres således, at der ikke i praksis sker en usaglig forskelsbehandling, men at der omvendt sikres lige vilkår for sammenlignelige kunder.

Proportionale vilkår

At et pengeinstituts vilkår for adgang skal være proportionale betyder, at vilkårene står i rimeligt forhold til det legitime formål, der søges opfyldt. Vilkår for adgang skal således være nødvendige og må ikke gå videre end nødvendigt for at nå det tilsigtede (legitime) formål.

Et vilkår, der i udgangspunktet er fastsat proportionalt, skal desuden administreres proportionalt. Det vil sige, at et pengeinstitut efter styrelsens vurdering skal angive over for et betalingsinstitut, hvilke konkrete vilkår betalingsinstituttet skal opfylde for at få adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Herefter skal pengeinstituttet inden et eventuelt afslag eller opsigelse fastsætte en rimelig frist, så betalingsinstituttet får mulighed for at opfylde vilkårene og dermed få adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

5.2. Vurdering af, om betalingsloven finder anvendelse

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at Arbejdernes Landsbank er et pengeinstitut i betalingslovens forstand, hvorfor Arbejdernes Landsbank er omfattet af betalingsloven § 63. Styrelsen har lagt vægt på, at Arbejdernes Landsbank er registreret som et pengeinstitut i Finanstilsynets virksomhedsregister.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer endvidere, at Clearhaus er et betalingsinstitut i betalingslovens forstand, hvorfor Clearhaus er omfattet af betalingslovens § 63. Styrelsen har lagt vægt på, at Clearhaus er registreret som et betalingsinstitut i Finanstilsynets virksomhedsregister.

Arbejdernes Landsbank har den 3. november 2021 i medfør af betalingslovens § 63, stk. 2, underrettet Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen om, at pengeinstituttet har opsagt Clearhaus' kundeforhold hos pengeinstituttet med et varsel på 6 måneder, hvorefter Clearhaus således ikke har adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at opsigelsen er omfattet af betalingslovens § 63, hvorfor Arbejdernes Landsbanks opsigelse af Clearhaus skal være foretaget i overensstemmelse med § 63, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i afsnit 6 nedenfor vurderet, om opsigelsen er i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

6. Vurdering af Arbejdernes Landsbanks opsigelse af Clearhaus

Arbejdernes Landsbank har i underretningen af 3. november 2021 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anført, at pengeinstituttet har opsagt kundeforholdet til Clearhaus med henvisning til pengeinstituttets '*Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet i Arbejdernes Landsbank A/S koncernen*'²⁷ (herefter "Risikotolerancen").

Arbejdernes Landsbank har nærmere angivet, at opsigelsen er sket efter en revurdering af Clearhaus' kundeforhold i forlængelse af, at Clearhaus blev solgt til Unzer Group GmbH. Arbejdernes Landsbank vurderer, at Clearhaus har fået en væsentlig anderledes og kompleks ejerstruktur som følge af, at Clearhaus nu ejes af Unzer Group, der er hjemmehørende i Tyskland.

Arbejdernes Landsbank angiver i opsigelsen og som begrundelse herfor, at:

*"Hvis Clearhaus' nye ejerstruktur i stedet havde være sammenlignelig med Clearhaus' hidtidige ejerkreds og dermed være baseret på danske selskaber og/eller fysiske personer, ville ejerskiftet i sig selv ikke have medført forøgelse af Clearhaus' risikoprofil. Det modsatte er tilfældet her"*²⁸ [Styrelsens parentes]

Det følger heraf, at Arbejdernes Landsbank har opsagt Clearhaus, eftersom betalingsinstituttet ikke længere er "indenlandsk".

Arbejdernes Landsbank har endvidere den 26. januar 2022 angivet, at pengeinstituttet konsekvent har lagt følgende betingelser til grund i pengeinstituttets vurdering af, om en respondent er indenlandsk:

"anset følgende virksomheder som omfattet af begrebet, hvis de lever op til følgende betingelser:

- *der er tale om en finansiell virksomhed, og*
- *at denne har dansk licens med en ejerkreds, som er sædvanlig for danske pengeinstitutter.*

Konkret er de danske pengeinstitutter, som banken har som respondentforbindelser kendetegnet ved, at de har en transparent ejerstruktur, hvor de reelle og legale ejere som udgangspunkt har hjemsted eller er bosiddende i Danmark."²⁹ [Styrelsens understregning]

²⁷ Bilag 1

²⁸ Bilag 3

²⁹ Bilag 9

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer i det følgende, om det ovennævnte vilkår for adgang til Arbejdernes Landsbanks betalingskontotjenester er administreret i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1, over for Clearhaus ved opsigelsen den 3. november 2021.

6.1. Vurdering af håndhævelse af vilkåret ”indenlandske respondenter, der tilbydes udenlandske betalinger”

Arbejdernes Landsbank har opsagt Clearhaus’ kundeforhold med henvisning til vilkåret om ”indenlandske respondenter, der tilbydes udenlandske betalinger”. Idet Clearhaus ikke længere opfylder pengeinstituttets betingelser for at blive betragtet som en indenlandsk respondent, og da pengeinstituttet samtidig ikke tilbyder kundeforhold til ”ikke-indenlandske respondenter”, blev Clearhaus’ kundeforhold opsagt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fundet, at vilkåret hverken er fastsat objektivt eller ikke-diskriminerende, jf. Konkurrencerådets afgørelse af 27. april 2022, jr.nr. 21/11840-63 afsnit 6.1. Allerede af den årsag er afslaget ikke givet i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer i det følgende, at der er yderligere forhold, som medfører, at afslaget ikke er i overensstemmelse med betalingslovens § 63. Styrelsen har således vurderet, at vilkåret ikke er administreret i overensstemmelse med betalingslovens regler:

Vilkåret er ikke administreret proportionalt over for Clearhaus

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer sammenfattende, at Arbejdernes Landsbank ikke har gjort Clearhaus bekendt med, hvilke forhold pengeinstituttet lægger vægt på i relation til, om et betalingsinstitut er ”indenlandsk” og dermed kan få adgang til konti i pengeinstituttet, jf. nedenfor.

Arbejdernes Landsbank angiver i opsigelsen af Clearhaus’ kundeforhold af 3. november 2021, blandt andet at:

”En afvisning af en fortsættelse af Clearhaus’ kundeforhold vurderes at være objektiv. Afvisningen begrundes i, at Clearhaus’ hidtidige organisering med en dansk ejerkreds nu er blevet udskiftet med en meget kompleks ejerstruktur [...]

Efter Clearhaus har fået en ny ejerstruktur, har virksomheden fået en forretningsmodel, hvor banken ikke kan gennemskue de enkelte selskaber i koncernen og deres indbyrdes forbindelse. At få klarhed over disse forhold går ud over, hvad vi normalvis accepterer at skulle håndtere i forbindelse med at gennemskue formålet med forretningsforbindelsen og de reelle ejere.

[...] [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Dertil kommer, at da Unzer Group GmbH har købt både Clearhaus og Quickpay og forventer at samle de to selskabers produkter med henblik på en forøgelse af det samlede forretningsomfang, [...]

Det er nødvendigt for banken, at Clearhaus' forretningsmodel herunder ejerstruktur er gennemskuelig og i praksis mulig at få kendskab til i form af oplysninger om de reelle og legale ejere, der indgår i koncernen. Uden en sådan transparens vil det ikke være muligt for banken at vurdere, hvilken risiko banken påtager sig med kundeforholdet. Banken er forpligtet til at forholde sig konkret og individuelt til kundernes reelle og legale ejere, hvilket ikke vurderes at være muligt i forhold til Clearhaus som følge af koncernstrukturen.

Alle bankens respondenter anses pr. definition som højrisiko-kunder [...] Banken har derfor ikke i andre tilfælde accepteret kundeforhold, hvor kundens forretningsmodel vurderes som højrisiko, og hvor også ejerstrukturen har en sammensætning, der vurderes at være højrisiko. En sådan akkumulering af højrisikofaktorer vil derfor indebære en markant og hidtil uset overskridelse af bankens risikotolerance.

Hvis Clearhaus' nye ejerstruktur i stedet havde være sammenlignelig med Clearhaus' hidtidige ejerkreds og dermed være baseret på danske selskaber og/eller fysiske personer, ville ejerskiftet i sig selv ikke have medført en forøgelse af Clearhaus' risikoprofil.”³⁰ [Styrelsens parenteser]

Det fremgår sammenfattende heraf, at Arbejdernes Landsbank har opsagt Clearhaus under henvisning til, at virksomhedens nye ejerstruktur er blevet mere kompleks end den hidtidige, hvor ejerkredsen var dansk. Unzer Group GmbH, der har opkøbt Clearhaus, er i sidste ende ejet af den amerikanske kapitalfond. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

.³¹

³⁰ Bilag 3

³¹ QuickPay ApS ses på Finanstilsynets virksomhedsregister den 15. februar 2022 ikke havde tilladelse til at tilbyde betalingstjenester og derfor ikke tilbyder kortindløsning som Clearhaus.

Arbejdernes Landsbank har på et møde med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen den 16. december 2021 oplyst, at:

*”opsigelsen af Clearhaus’ kundeforhold ikke vedrørte virksomhedens forretningsmodel. Arbejdernes Landsbank opsagde kundeforholdet med Clearhaus efter pengeinstituttets vilkår med henvisning til, at ejerkredsen i Clearhaus er blevet udenlandsk”.*³²

Det fremgår endvidere, af Arbejdernes Landsbanks e-mail af 13. januar 2021, at:

*”Vi valgte at give selskabet en rimelig frist til at finde et andet pengeinstitut – det gav ikke mening, at bede selskabet finde en ny ejer, der lå inden for bankens tolerance, for på den måde at afværge opsigelsen. Skiftede selskabet ejerkreds på ny til en indenlandsk ejerkreds, ville kundeforholdet kunne fortsætte uændret.”*³³ [Styrelsens understregning]

Clearhaus bemærker i sin klage af 11. januar 2022, at:

*”de nye ejerforhold ikke har ført til ændringer i hverken Clearhaus’ egen struktur, Clearhaus’ forretningsmodel, Clearhaus’ organisation, Clearhaus’ ledelsesforhold, Clearhaus’ tilsynsforhold eller i lignende strukturelle eller driftsmæssige forhold for Clearhaus. Den beskrevne forretningsmodel for Clearhaus (tilladelse som betalingsinstitut, indløsning af betalingstransaktioner for online merchants i Danmark og Europa, principal member hos Visa og Mastercard) er således fortsat den samme, akkurat som ledelsen – både direktion og bestyrelse – i Clearhaus ligeledes er den samme, og Clearhaus er dermed fortsat et dansk betalingsinstitut under Finanstilsynets tilsyn i Danmark, blot med en ny tilsynsgodkendt investor/ejer.”*³⁴

Arbejdernes Landsbank angiver i e-mail af 13. januar 2022, at:

”Det fremgår af den oprindelige rammeaftales pkt. 13.2, at et brud på bankens risikotolerance udgør en misligholdelse af rammeaftalen. Da det samtidig fremgår af bankens risikotolerance, at vi alene kan acceptere indenlandske respondentforbindelser, var det således et kendt forhold for Clearhaus allerede inden ejerskiftet, at en væsentlig ændring i ejerkredsen ville indebære en opsigelse fra vores side. Denne del af rammeaftalen indgik ikke i de fornyede drøftelser

³² Bilag 8

³³ Bilag 10

³⁴ Bilag 4

om rammeaftalens indhold i foråret 2021.”³⁵ [Styrelsens understregninger]

Clearhaus anfører i klagen af 11. januar 2022, at:

”Dette kan konstateres, netop fordi parternes gældende aftalegrundlag i form af rammeaftalen med bilag allerede forholder sig helt specifikt og klart til spørgsmålet om korrespondent-responder-forbindelser, herunder vel og mærke også netop til bankens risikotolerance i så henseende, jf. selve rammeaftalens bilag 4 benævnt ’Risikotolerance og risikostyring på hvidvaskområdet for indenlandske respondenter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter i Arbejdernes Landsbank’ (jf. det fremlagt bilag 10 i form af bankens bilag 1-4 til rammeaftalen)

Det må alt andet lige være bankens risikotolerance heri og bankens vilkår heri for indenlandske betalingsinstitutter, som er gældende i forhold til Clearhaus, både aftalemæssigt og betalingsregulatorisk med hensyn til betalingslovens § 63, hvad angår objektivt fastsatte vilkår for betalingsinstituttet.

*I det pågældende bilag 4 til parternes rammeaftale anføres således intet om ejerforhold for sådanne indenlandske betalingsinstitutter, dvs. for betalingsinstitutter ligesom Clearhaus, der er beliggende i Danmark, med dansk betalingsinstituttilladelse, under dansk finansielt tilsynet og underlagt den danske betalingsregulering og den danske hvidvaskregulering. Med andre ord fremgår det intetsteds af bankens pågældende risikotolerance, som banken selv har gjort til et aftalemæssigt vilkår mellem parterne, at et indenlandsk betalingsinstitut ikke eller ikke længere skal betragtes som netop et indenlandsk betalingsinstitut, men derimod som et udenlandsk betalingsinstitut, såfremt betalingsinstituttet har eller får udenlandske ejere.*³⁶ [Styrelsens understregninger]

Det fremgår heraf, at Arbejdernes Landsbank anfører, at det var et kendt forhold for Clearhaus, at en væsentlig ændring i ejerkredsen ville indebære en opsigelse af kundeforholdet i pengeinstituttet, idet skift i ejerkreds ville medføre et brud på pengeinstituttets risikotolerance og dermed misligholdelse i henhold til rammeaftalen.

Omvendt påpeger Clearhaus med henvisning til selv samme rammeaftale, at det hverken i aftalen eller pengeinstituttets risikotolerance, vedlagt som bilag 4 til rammeaftalen, er nævnt, at et betalingsinstituts status som indenlandsk eller udenlandsk følger dets ejerforhold.

³⁵ Bilag 10

³⁶ Bilag 4

Arbejdernes Landsbank har, jf. ovenstående, i e-mail af 26. januar 2022 over for styrelsen angivet, at pengeinstituttet ikke direkte havde nedfældet, hvilke betingelser, der skal være opfyldt, for at en respondent er omfattet af begrebet indenlandske respondent i pengeinstituttets ”Risikotolerance”, men at pengeinstituttet konsekvent har fulgt en fast praksis.

Styrelsen vurderer på baggrund heraf, at det har været ukendt for Clearhaus, hvilke betingelser Arbejdernes Landsbank har lagt til grund for pengeinstituttets vurdering af, om en respondent var indenlandsk eller udenlandsk.

6.1.1 Vurdering af om vilkåret er administreret proportionalt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker, at et vilkår for at være i overensstemmelse med § 63 skal administreres proportionalt. Det vil sige, at et pengeinstitut efter styrelsens vurdering må angive over for et betalingsinstitut, hvilke konkrete vilkår betalingsinstituttet skal opfylde for at få adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester. Herefter skal pengeinstituttet fastsætte en rimelig frist for, at betalingsinstituttet får mulighed for at opfylde vilkårene og dermed adgang til betalingsinstituttets betalingskontotjenester.

Det er en forudsætning for, at et vilkår kan være administreret proportionalt, at vilkåret er kendt for betalingsinstituttet. Det betyder, at et pengeinstitut skal oplyse et betalingsinstitut om, hvilke konkrete vilkår, herunder de betingelser og mellemregninger, der knytter sig til vilkåret, jf. bl.a. Konkurrencerådets afgørelse af 23. juni 2021 om Sydbank A/S.

Arbejdernes Landsbank har opsagt Clearhaus’ kundeforhold efter pengeinstituttets vilkår med henvisning til, at ejer kredsen var blevet udenlandsk. Opsigelsen skete ikke med afsæt i rammeaftalen og fulgte derfor heller ikke procedurerne beskrevet i denne.

Clearhaus har sammenfattende anført, at virksomheden ikke havde kendskab til Arbejdernes Landsbanks interne praksis og derfor ikke vidste, at pengeinstituttet også havde opstillet betingelser i forhold til ejerstruktur og -ejerkreds, jf. ovenfor.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer sammenfattende, at Arbejdernes Landsbank ikke har administreret vilkåret proportionalt overfor Clearhaus. Styrelsen har lagt særlig vægt på, at Arbejdernes Landsbank ikke har gjort Clearhaus bekendt med vilkåret.

██
██
██

[REDACTED]

Arbejdernes Landsbank bad Clearhaus om et møde efter at være blevet orienteret om salget til Unzer Group GmbH den 30. august 2021. Mødet blev afholdt den 1. september 2021, hvorefter pengeinstituttet den 3. september 2021 meddelte Clearhaus, at ændringer i virksomhedens forhold indebar, at der skulle gennemføres en fornyet vurdering af kundeforholdet.³⁷

Clearhaus har imidlertid i klagen af 11. januar 2022 anført, at:

”at både med hensyn til overdragelsen af aktierne i Clearhaus til den nye ejer [...] blev banken behørigt orienteret undervejs af Clearhaus og fik behørig indsigt i de beskrevne forhold og bilag, uden at dette førte til indsigelser eller bemærkninger af nogen art fra bankens side igennem flere måneder, dvs. indtil bankens opsigelsesskrivelse i november 2021 (Bilag 1) i anledning af bankens ensidige revurdering af kundeforholdet i lyset af de nye udenlandske ejerforhold og med henvisning til bankens risikotolerance”³⁸

Det fremgår heraf, at Clearhaus har orienteret Arbejdernes Landsbank om det forestående salg til Unzer Group GmbH.

Styrelsen vurderer på baggrund af, hvad Arbejdernes Landsbank og Clearhaus har oplyst til styrelsen, at der i perioden fra mødet mellem dem den 1. september 2021 og frem til opsigelsen af kundeforholdet den 3. november 2021 ikke har været afholdt møder mellem parterne.

Styrelsen vurderer videre, at Arbejdernes Landsbank ikke forud for opsigelsen af Clearhaus har anmodet Clearhaus om yderligere oplysninger til brug for pengeinstituttets revurdering af kundeforholdet, fx ved at gå i dialog om en eventuel afgrænsning af kundeforholdet i form af en drøftelse af:

- Indenlandske krone-overførsler kontra udenlandske (grænseoverskridende) betalinger
- Kundeinitierede betalinger kontra interne koncernbetalinger
- Betalingskontotjenester knyttet til clearing til brug for Clearhaus afregning med betalingsmodtager for hvem Clearhaus indløser korttransaktioner for

³⁷ Bilag 5

³⁸ Bilag 4

- Betalingskonti til sikring af Clearhaus' kunders midler
- osv.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer på denne baggrund, at Arbejdernes Landsbank ikke har givet Clearhaus mulighed for enten at betrygge pengeinstituttet i, at der ikke er en større hvidvaskrisiko forbundet med virksomhedens nye udenlandske ejerkreds, eller at det forventede forretningsomfang ikke vil blive uhåndterligt.

Arbejdernes Landsbank har ikke indhentet oplysninger fra Clearhaus om de reelle og legale udenlandske ejere med henblik på at afdække, hvor stor en direkte eller indirekte indflydelse disse har på den daglige ledelse af Clearhaus, og forretningsmodellen.

Arbejdernes Landsbank anfører, i pengeinstituttets hørings svar, at vilkåret er administreret proportionalt over for Clearhaus:

”Banken er derfor også grundlæggende uenig i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sammenfattende vurdering i relation til opsigelsen af Clearhaus om, at: ”Arbejdernes Landsbank ikke har administreret vilkåret proportionalt overfor Clearhaus. Styrelsen har lagt særlig vægt på, at Arbejdernes Landsbank ikke har gjort Clearhaus bekendt med vilkåret”

Arbejdernes Landsbank angiver til støtte herfor, at:

”Det er netop ikke muligt at have skrevne regler om alle tænkelige – og utænkelige – scenarier, og det kan rimeligvis ikke være således, at enhver praksis skal nedfældes. Selve administrationen af en fast praksis vil ofte variere som følge af den konkrete situation, og banken har da også tidligere – retmæssigt – opsagt en respondentforbindelse.”

Det fremgår sammenfattende heraf, at Arbejdernes Landsbank gør gældende, at pengeinstituttet har administreret vilkåret proportionalt, idet det ikke var muligt at orientere Clearhaus om vilkåret på forhånd.

Styrelsen er på et generelt plan enig i, at ikke alle forretningsgange lader sig beskrive udtømmende.

Det følger dog af praksis, at vilkåret skal være kendt for betalingsinstituttet, for at det kan være administreret proportionalt, jf. bl.a. Konkurrencerådets afgørelse af 23. juni 2021 om Sydbank A/S. Arbejdernes Landsbank oplyste imidlertid ikke Clearhaus om fortolkningen af vilkåret, på et endog meget vigtigt fortolkningspunkt i forhold til forståelsen af vilkåret i den situation, hvor Clearhaus var ved og efterfølgende blev opkøbt.

Styrelsen vurderer i forlængelse heraf, at den (angivelige) faste praksis burde og kunne være nedfældet – og kommunikeret til Clearhaus. Der er ikke tale om komplekse fortolkninger eller situationsbestemte vurderinger men en fast regel om, at netop for respondenter skal ”indenlandsk” forstås i relation til kun ejerforhold. Derved ville det være tydeligt, hvilke konkrete, konstaterbare forhold der lå til grund for de vilkår, som pengeinstituttet havde fastsat for respondenter, herunder betalingsinstitutters, adgang til pengeinstituttets betalingskontotjenester.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer derfor, at Arbejdernes Landsbank ikke har håndhævet vilkåret proportionalt overfor Clearhaus.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærker endvidere, at vilkåret ikke er fastsat i overensstemmelse med betalingslovens § 63, stk. 1. Allerede af den grund kan vilkåret ikke lægges til grund for opsigelsen og dermed afslag på adgang til Arbejdernes Landsbanks betalingskontotjenester.

7. Generelt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen gør opmærksom på, at Arbejdernes Landsbank A/S’ overtrædelse af betalingslovens § 63, stk. 1, kan straffes med bøde, jf. betalingslovens § 152, stk. 2.

8. Klagevejledning

En eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Konkurrenceankenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, jf. betalingslovens § 145, stk. 4.

Klagen skal indbringes for ankenævnet **senest otte uger** efter, at afgørelsen er meddelt virksomheden, jf. betalingslovens § 145, stk. 4, jf. konkurrenceovens § 20, stk. 2.

Venlig hilsen

Frederik Herholdt Wirnfeldt